

המשימה: "סרטונים"

משימת "סרטונים" תאפשר לתלמידים להתנסות בתהליך של יצירת סרטון והצגה **בעל-פה** בעברית.

רציונל למשימת "סרטונים"

במשימה זו ייצרו התלמידים סרטון בעברית על נושא מחיי היום-יום לבחירתם (מתוך רשימה של נושאים מוצעים). משימת "סרטונים" דורשת למידה פעילה ודינמית, יצירתיות וידע טכנולוגי, והיא מניעה את התלמידים לדבר עברית ולשלב מגוון מיומנויות שפתיות וטכנולוגיות בחוויית הלמידה.

דרישות המשימה

במשימה זו נדרש להציג בעל-פה מידע על נושאים מחיי היום-יום. הפעילות דורשת עמידה מול קהל ודיבור ברור המשלב אמצעים רטוריים שמתאימים למטרה התקשורתית ולנמענים ושימוש בידע תקשורתי ובעזרים הולמים (**ברוח 'דמות הבוגר' - מיומנויות דמות הבוגרת** [והבוגר](#), עמוד 7).

מטרות המשימה

מטרות המשימה משתקפות בטבלת הפעילויות ותיאורי הביצוע הנדרשים מתלמידים בסוף בית הספר היסודי ועד סוף חטיבת הביניים בהתאם למפורט בתוכנית המסגרת 'עברית דבורה לדוברי ערבית' (2022) המבוססת על מסמך "מסגרת התייחסות אירופית משותפת שפות: למידה, הוראה, הערכה" (מהא"ם) (CEFR, 2020). ראו טבלה בהקדמה עמוד 4-5.

תיאור המשימה והנחיות למורים:

מורים יקרים,

במשימה זו יעבדו התלמידים בקבוצות (3-5 תלמידים בקבוצה). התלמידים יבחרו בנושא מתוך רשימת הנושאים המוצעים. או כל נושא באישורכם, יכתבו תסריט, יערכו משחק תפקידים על פי התסריט שכתבו, ולבסוף ייצרו סרטון מקורי ויצירתי. אורך כל סרטון יהיה כ- 4 דקות.

להלן שלבי המשימה:

תנו לתלמידים הוראות ברורות ולוו אותם לאורך ביצוע המשימה בששת השלבים.

שלב 1 היכרות עם המשימה והקניית הידע הבסיסי הנדרש לביצוע המשימה

(2-1 שיעורים בכיתה)

לפני שהתלמידים מתחילים בביצוע המשימה, חשוב שיכירו את שלבי המשימה השונים וכן את הקריטריונים שלפיהם יוערך התוצר הסופי.

הדפיסו את הנחיות המשימה לתלמידים (**נספח 1**).

בשיעור הפותח את המשימה הציגו לתלמידים את המשימה "סרטונים". רצוי להדגים את התוצר הסופי כדי שהתלמידים יבינו מה מצופה מהם (ראו דוגמה בקישור [כאן](#)).

חזרו על ידע לשוני קודם הנדרש לביצוע המשימה, ולמדו ידע לשוני חדש במידת הצורך. מומלץ לערוך רשימה של הידע והמיומנויות הנדרשים לביצוע המשימה, לדוגמה:

- אוצר מילים רלוונטי לנושאים שברשימה
- שימוש באמצעים רטוריים: פנייה לנמענים, הגזמה, הומור, הדגשה, הנגה (אינטונציה) ועוד
- כתיבת תסריט
- עריכת סרטון באמצעות תוכנה דיגיטלית

❖ אם יש בכיתה תלמידים העלולים להתקשות בביצוע המשימה בשל פערים משמעותיים בשפה העברית, אפשר לתת להם את **נספח 2** כדי שייעזרו בו בכתיבת התסריט (לשיקול דעת המורה, לפי רמת התלמידים ומענה לשונות). כמו כן, תלמידים המתקשים מאוד בעברית יוכלו לדבר בסרטון בהיקף מצומצם של לפחות משפט אחד, אולם חשוב שכל התלמידים יוכלו להשתתף בסרטון.

❖ תלמידים שרמת השליטה שלהם בשפה העברית גבוהה, יוכלו לדבר באופן ספונטני יותר.

הציגו בפני התלמידים את המחווה להערכה (**נספח 3**) ותנו להם רשימה לבדיקה עצמית (צ'קליסט **בנספח 4**).

שלב 2 בחירת הנושא וסיעור מוחות

(שיעור אחד בכיתה ושעה אחת בבית)

הציעו לתלמידים לבחור נושא לסרטון מתוך רשימת נושאים, לדוגמה: הכנת מסיבת הפתעה, בית הספר שלנו, הכירו את המורים שלנו, בריונות, חברות, תחביבים, ספורט, טיפים ללמידה יעילה או נושא אחר באישור המורה.

התלמידים יוכלו לבחור בנושא שאינו כתוב ברשימה, ובלבד שקיבלו את אישורכם.

בשלב זה תוכלו לחלק את התלמידים לקבוצות עבודה לפי הנושא שבחרו או שכל קבוצה תבחר בנושא משלה.

עודדו את חברי הקבוצה להעלות רעיונות לתסריט. תוכלו להמליץ להם להשתמש במארגן גרפי לשם סיעור מוחות (ראו **נספח 5**).

יש לוודא שלכל התלמידים יש גישה לאינטרנט.

שלב 3 תכנון

(2-3 שיעורים בכיתה ושעה אחת בבית)

התלמידים ייעזרו ברעיונות שהם העלו בשלב 2 כדי לכתוב תסריט בנושא שבחרו. לאחר כתיבת הטקסט, הם יחלקו ביניהם את התפקידים – איזה טקסט יגיד כל אחד מהם בסרטון. הטקסט יכול גם פתיח לסרטון.

כל תלמיד יוכל לפתח את החלק שלו בתסריט (ראו דוגמה בנספח 2). חשוב שכל אחד מחברי הקבוצה יכתוב כמה משפטים (משפט אחד לפחות).

לאחר מכן, הקבוצה תיפגש שוב כדי לשלב בין מה שכתבו חברי הקבוצה וכדי לביים את הסרטון השלם. התלמידים יחליטו ביניהם מי מדבר ראשון, מי מדבר שני וכן הלאה.

התלמידים יסיימו את כתיבת התסריט וימסרו את התסריט הכתוב לבדיקתכם.

שלב 4 עריכת התסריט

(שיעור אחד בכיתה)

בדקו את התסריט הכתוב שהגישו התלמידים, וכתבו להם הערות לשימור ולשיפור (לדוגמה, תוכלו להתייחס לסדר שבו מוצגים הרעיונות, לשגיאות בתחביר המשפט, לחזרות מיותרות ועוד). לאחר מכן יתקנו התלמידים את התסריט בהתאם להערותיכם, במידת הצורך.

ודאו שלכל אחד מהתלמידים בקבוצה יש תפקיד בסרטון וכמה משפטים לתרגול (משפט אחד לפחות).

עודדו את התלמידים לשלב בסרטון הומור ויצירתיות: הם יכולים לתת לסרטון שם יצירתי, ליצור פתיח יצירתי ולשלב ביטויים מתאימים וכמובן הומור. התלמידים יכולים להתלבש באופן שהולם את הנושא (למשל, להתלבש כמו טבחים אם הם מציגים את המאכל האהוב עליהם ואת אופן הכנתו), ולהציג פריטים מעניינים הקשורים לנושא. התלמידים יכולים גם לשלב בסרטון שלהם מצגת, תמונות ואפילו סרטון שצילמו מראש.

שלב 5 תרגול

(2-1 שעות בבית)

התלמידים ילמדו את התסריט **בעל-פה**. כל תלמיד יתרגל את החלק שלו. כחלק מהתרגול, התלמידים יכולים להקליט או לצלם את עצמם, או להציג בפני בני משפחה.

לאחר שכל תלמיד ילמד את התפקיד שלו, התלמידים ייפגשו בקבוצות כדי לתרגל את התסריט השלם ולתאם את הרצף הרצוי בסרטון.

התלמידים יעברו על הרשימה לבדיקה עצמית (צ'קליסט **בנספח 4**) ויבדקו שביצעו את כל הסעיפים ושהם מוכנים לצילומים.

שלב 6 צילום הסרטון והקרנתו בכיתה

(כ-2-3 שיעורים בכיתה)

התלמידים יצלמו את הסרטון ויהיו מוכנים להציג אותו בכיתה.

הציעו לתלמידים להשתמש באחת התוכנות ליצירת סרטונים, למשל: [cap cut](#).

על התלמידים להקפיד ככל האפשר על איכות הצילום ועל איכות השמע.

כדאי להקדיש כ-2-3 שיעורים לצפייה בסרטונים בכיתה. כל קבוצת תלמידים תציג את הסרטון בנושא שבחרה. תוכלו לתכנן את השיעור שלכם בהתאם לנושא המוצג בכל סרטון.

חלקו לתלמידים הצופים דף תצפית (**הדפיסו לתלמידים את נספח 6**), ובאמצעותו הם ייתנו משוב לחבריהם לכיתה (כ-2-3 דקות). דף התצפית כולל התייחסות לרכיבי ההערכה של המשימה. מילוי דף התצפית על ידי התלמידים הופך אותם לשותפים פעילים בהערכת המשימה ומגביר מודעות לרכיבים חשובים בתכנון הסרטון. בתום הצגת הסרטון, יקבלו המציגים את דפי המשוב מחבריהם לכיתה.

בתום ההצגה התלמידים שהשתתפו בסרטון ימלאו דף רפלקציה (**הדפיסו לתלמידים את נספח 7**). בעזרת דף הרפלקציה יוכלו התלמידים לבחון את הסרטון שיצרו: לבטא את הרגשתם ולחשוב על נקודות לשימור ולשיפור במשימות דומות בעתיד.

שימו לב: יש להתחשב בכך שהזמן הכולל להצגת סרטון בכיתה הוא כ-4 דקות.

הערכת המשימה

תוכלו לבקש מהתלמידים לשלוח לכם קישור לסרטון שלהם באימייל או בווצאפ. כך תוכלו לצפות שוב בסרטון בזמן שאתם מעריכים אותו, וכן להעריך סרטון של קבוצת תלמידים מסוימת שלא הספיקה להציג בכיתה.

לשם הערכת הסרטונים השתמשו במחווה להערכה שבנספח 3 (הדפיסו לכם דף מחווה עבור כל אחד מהתלמידים).

בהצלחה!

המשימה לתלמידים – דף הנחיות

תלמידים יקרים!

במשימה זו יש לכם הזדמנות להתנסות ביצירת סרטון וגם להיות **שחקנים!** במשימה תכתבו תסריט בנושא שתבחרו ותלמדו אותו בעל-פה. אתם תתחלקו לקבוצות, ויחד עם חבריכם לקבוצה תצלמו סרטון. לאחר מכן, תקרינו את הסרטון בפני הכיתה.

כדי לבצע את המשימה, עבדו על פי השלבים האלה:

הנחיות לביצוע המשימה

שלב 1	• בחרו נושא שקרוב לליבכם או שמעניין אתכם ויש לכם מה לומר עליו. תוכלו לבחור באחד הנושאים האלה: הכנת מסיבת הפתחה, בית הספר שלנו, הכירו את המורים שלנו, בריונות, חברות, תחביבים, ספורט, טיפים ללמידה יעילה או נושא אחר <u>באישור המורה</u>.
שלב 2	• התחלקו לקבוצות בהתאם לנושא שבחרתם והעלו רעיונות לכתובת התסריט. תוכלו להיעזר בנספח 5 כדי לכתוב את הרעיונות שלכם.
שלב 3	• כתבו תסריט לסרטון. הקפידו לכלול גם פתיח לסרטון. נסו ליצור פתיח מושך, שיעורר עניין או ישלב הומור. • חלקו תפקיד לכל תלמיד ותלמידה בקבוצה (היעזרו ברעיונות שהעליתם בשלב 2). • ודאו שכל אחד יכתוב כמה משפטים שאותם יגיד בעל-פה בסרטון (<u>משפט אחד לפחות</u>). • מסרו את התסריט שכתבתם למורה לבדיקה.
שלב 4	• תקנו את התסריט לפי הערות המורה, במידת הצורך. • מומלץ להוסיף דוגמאות ולהשתמש באמצעים ויזואליים כדי להבהיר את הנאמר בסרטון, לעורר עניין או לשלב הומור. למשל, תוכלו ללבוש בגדים מצחיקים, להכין תפאורה מתאימה ועוד.
שלב 5	• למדו בעל-פה את החלק שלכם בתסריט ותרגלו אותו. כחלק מהתרגול, אתם יכולים להקליט את עצמכם או להציג את המשימה בפני בני משפחה. • לאחר מכן, תרגלו את כל התסריט ברצף יחד עם שאר חברי הקבוצה. • רגע לפני צילום הסרטון, בדקו שביצעתם את כל השלבים ושסימתם ב-✓ את כל המשפטים ברשימה לבדיקה עצמית ('צ'קליסט'), כדי לוודא שאתם מוכנים לצילומים.
שלב 6	• צלמו את הסרטון. אורך הסרטון 4 דקות בערך. • ודאו שרואים ושומעים היטב את המצולם בסרטון. • הקרינו את הסרטון בפני המורה וחברי הכיתה.

רעיונות לתסריט – דוגמאות

נושא: "הכנת מסיבת הפתעה"

התלמידים יוכלו לדבר על תכנון המסיבה: מקום ושעה, עבור מי המסיבה, מי יוזמן, מה צריך להכין לקראת המסיבה, מה הם יעשו במסיבה.

נושא: "הכירו את המורים שלנו"

התלמידים יוכלו לצלם מורים ולספר עליהם: מי המורה האהוב/ה, כמה זמן הוא/היא מלמד/ת בבית הספר, מדוע בחר/ה להיות מורה, מהם התחביבים של המורה, מיהו מורה טוב לדעתך. אפשר לשלב ראיון קצר עם מורה בנושאים שקשורים לבית הספר וגם בנושאים יותר אישיים כמו תחביבים.

נושא: "המאכל האהוב עליי"

כל תלמיד יוכלו לספר בקצרה מה המאכל האהוב עליו, איך מכינים אותו, מדוע הוא אוהב את המאכל הזה, מי מכין אותו בדרך כלל. התלמידים ידברו ביניהם על מאכלים אהובים משותפים או שונים, וכמובן יוכלו להציג בסרטון את המאכלים ואת אופן הכנתם.

נושא: "תחביבים"

התלמידים יכולים לספר על תחביב אישי או על התחביב המשותף שלהם, כמה זמן הם עוסקים בו, מה הם אוהבים בו, מה ההרגשה שלהם כשהם עוסקים בו, אם היו ממליצים עליו לאחרים ומדוע. התלמידים יוכלו להדגים את התחביב ככל שיתאפשר להם.

מחווה להערכה

למילוי על-ידי המורה

שם התלמיד/ה: _____ הכיתה: _____

נושא הסרטון: _____

הערכה אישית

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה	
			תוכן וארגון – באיזו מידה התוכן שהוצג קשור לנושא שהתלמיד/ה בחר/ה להציג, מפורט ומאורגן באופן ברור והגיוני?
הערכת המורה:			

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה	
			אוצר מילים – באיזו מידה אוצר המילים מתאים למשימה ומגוון?
הערכת המורה:			

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה	
			כשירות תקשורתית – באיזו מידה הדיווח בעל-פה ברור ומובן והמציג מודע לקהל, למשל הגייה נכונה, קצב דיבור מתאים, הנגנה (אינטונציה) מתאימה, דיבור בקול רם, קשר עין עם הקהל?
הערכת המורה:			

משימה בעברית דבורה לדוברי ערבית לחטיבת הביניים

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
תקינות לשונית – באיזו מידה הדיבור תקין, למשל התאם דקדוקי, נטיות (השם והפועל), שימוש נכון במילות יחס, בכינויים ובה"א הידיעה?		
הערכת המורה:		

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
עבודה בקבוצה – באיזו מידה התלמיד שיתף פעולה עם העמיתים לקבוצה במהלך המשימה, למשל הקשיב לחברים, עזר לנסח שאלות, קיבל את התפקיד שלו ברוח טובה?		
הערכת המורה:		

הערכה קבוצתית

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
דרישות המשימה – באיזו מידה הקבוצה עמדה בדרישות המשימה, למשל הסרטון כלל פתיח מעניין, הסרטון יצירתי, כל תלמיד אמר לפחות משפט אחד בעל-פה?		
הערכת המורה:		

סיכום לקראת שיחת משוב

נקודות חוזק: _____

נקודות לחיזוק: _____

משוב לתלמיד/ה: _____

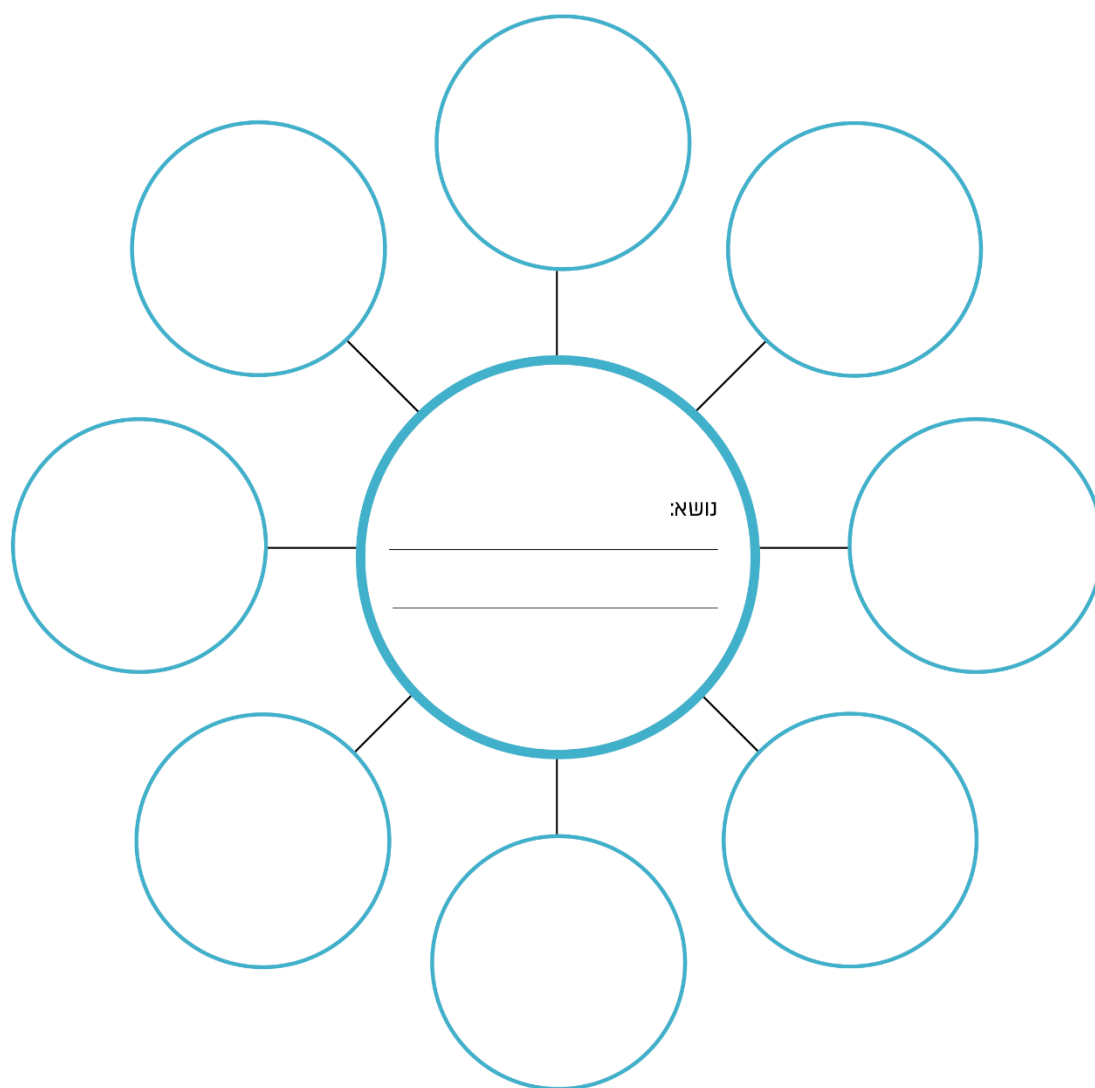
בודקים שלא שכחנו...

קראו את הרשימה לבדיקה עצמית ('צ'קליסט') וודאו שביצעתם את כל שלבי המשימה.

סמנו ב-✓ לאחר שביצעתם	רשימה לבדיקה עצמית
	1 בחרנו נושא והעלנו רעיונות לתסריט.
	2 כתבנו תסריט על הנושא שבחרנו, כולל פתיח לתסריט. הרעיונות בתסריט מסודרים בצורה הגיונית וקשורים זה לזה, המילים שהשתמשנו בהן מתאימות ומגוונות (לא חזרנו על אותן מילים שוב ושוב).
	3 מסרנו את התסריט שכתבנו לבדיקת המורה.
	4 תיקנו את התסריט בעקבות הערות המורה.
	5 חילקנו לכל תלמיד בקבוצה משפטים מהתסריט שאותם יגיד בעל-פה בסרטון.
	6 למדתי בעל-פה את המשפטים מהתסריט, ותרגלתי כך שאוכל להגיד אותם באופן שוטף, ברור ובלי שגיאות.
	7 אני מרגיש/ה מוכן/נה להצטלם בסרטון.
	8 הסרטון מקורי ויצירתי, משלב אמצעים חזותיים (ויזואליים), הומור, ויש בו מסר.
	9 איכות הצילום טובה ואיכות השמע טובה.

מארגן גרפי

לכתיבת רעיונות ראשוניים ולסיעור מוחות

נספח 6 – לתלמידים

דף תצפית

בזמן הצפייה בסרטון בכיתה

נושא הסרטון: _____

שמות המשתתפים: _____

שם התלמיד/ה הצופה: _____

עבור כל אחד מהמציגים, סמנו את המשפטים שהכי מתאימים לדעתכם כדי לתאר את הסרטון שצפיתם בו.

- ☐ הסרטון היה מעניין.
- ☐ הסרטון היה מקורי ויצירתי.
- ☐ הסרטון היה מצחיק.
- ☐ הדיבור היה מובן וברור.
- ☐ התלמידים דיברו בסרטון בשפה העברית בלבד.

עוד דבר שאני רוצה להגיד על הסרטון:

נספח 7 - לתלמידים

דף רפלקציה

לאחר הקרנת הסרטון בכיתה, חשבו על הסרטון שיצרתם וענו לעצמכם על השאלות האלה:

איך הרגשת בזמן שדיברת מול המצלמה?

איך הרגשת בזמן הקרנת הסרטון בכיתה?

ממה היית מרוצה?

מה היית רוצה לשפר?

מחשבות נוספות
